

E-novičke

KAKOVOST & INOVATIVNOST

8.maj 2020

št.3 / 2020

Minister za javno upravo, Boštjan Koritnik

»Že desetletje in več se vzpostavlja različne modele merjenja stanja in napredka kakovosti, določa standarde in (kakovostne, operativne in/ali politične) cilje. Vsi smo deležni tudi evolutivnih sprememb, tistih, ki jih prinaša s seboj čas, ko teče. A če želimo narediti na področju kakovosti preboj, potrebujemo »začimbo tej vsakdanji hrani« – inovativnost. Trenutno stanje epidemije je to še posebej razgalilo: **počasne spremembe v izjemnih razmerah niso dovolj**, biti moramo revolucionarni, **presežno inovativni**, in presenečanja ter stiske bodo manjši.

V javnem sektorju nas čakajo številni izzivi in bolj kot kadarkoli prej bo pomembno, kakšni bodo odgovori na temeljna vprašanja, ki si jih zastavljajo – kakor so me podučili – »kakovostniki«:

- *Kako vodje vodijo in upravljajo, kako sodelujejo z deležniki in partnerji?*
- *Kako spodbujati razvoj zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v procese?*
- *Ali učinkovito upravlja z razpoložljivimi viri?*
- *Ali so državljani zadovoljni s storitvami, ki jih organ(izacija) nudi?*
- *Ali so zaposleni zadovoljni s svojo vlogo v delovnem procesu?*
- *Ali organizacija prispeva k trajnostnemu razvoju, je družbeno odgovorna?*

Odgovorov na vsa ta vprašanja ne poznam. A zavedam se, da je takšna kriza tudi priložnost, da z malo distance in bolj objektivno pogledamo na svoje delovanje v preteklosti, na uveljavljene vzorce, ki so se zdeli večni, pa se je zdaj pokazalo, da **znamo in zmoremo tudi drugače**, pa nič manj učinkovito.

Dejstvo je, da se ljudje najbolj bojimo sprememb. Bistveno lažje nam je v coni obdobja, kjer vse poznamo in smo vsega večji. A brez izzivov in premikov, na področje novega in neznanega, ni napredka. Tudi moja zasedba ministrskega mesta je bila posledica tega, da sem se na svojem prejšnjem delovnem mestu po petih letih delovanja nekako naveličal. Praktično nič me ni moglo presenetiti, vse sem imel pod nadzorom. A hkrati je to pomenilo tudi, da sem se intelektualno polenil. Ker mi ni bilo treba (živeti sprememb).

S soočenjem z novo situacijo in novimi izzivi pa sem spet polno oživel, spet sem poln elana, zagona in energije. In upam in verjamem, da bom z njo lahko našel tudi vse vas. Da boste povedali, kar vam že dolgo leži na duši, da ne boste odnehali ob vsakem »vedno smo tako delali« in da boste iskali rešitve: rešitve za prihranitev vašega časa in rešitve za večje zadovoljstvo prav vsakega uporabnika naših storitev. **Če bodo zadovoljni naši uporabniki, bomo zadovoljni tudi mi.** Morda ne na začetku, ko se bodo uvajale spremembe, a če hočemo narediti nekaj dobrega za MJU in našo državo, moramo to vzeti v zakup. Nejevoljo javnosti bom v čim večji meri prevzel nase kot minister, a verjamem, da se bomo napredka veselili vsi skupaj.«

Korona časi za kakovost in inovativnost

Tako kot domala na vseh ostalih področjih, je epidemija COVID-19 povzročila nekaj zastojev in sprememb tudi pri izvajanju projektov s področja kakovosti in inovativnosti, ki jih spremljamo v teh novicah.

CAF

*Izboljšujemo
in skupaj
napredujemo*

CAF EPI

*Izboljšujemo
in skupaj
napredujemo*

Prestavljena usposabljanja za uporabo modela CAF

V aprilu in maju so bila **odpovedana že načrtovana usposabljanja za uporabo modela CAF**, tako osnovna kot tudi delavnice. Brez usposabljanj je izvedba samoocene, še posebej pri začetnikih, praktično nemogoča. Zato v sodelovanju z Upravno akademijo, ki je nosilka usposabljanj, preverjamo možnosti, da bi se usposabljanje izvedlo na daljavo, v obliki t.i. webinarjev. V kolikor bodo tehnične danosti omogočile ustrezno obliko izvedbe usposabljanj (predvsem interaktivno delo z udeleženci), bomo z nekaj osnovnimi usposabljanji morda lahko začeli še to pomlad. V nasprotnem primeru bodo novi termini za klasično izvedbo usposabljanj na razpolago jeseni, med septembrom in novembrom. V vsakem primeru bo prišlo pri izvajanju samoocen in pripravi akcijskih načrtov do podaljšanja, oddajo poročil in akcijskih načrtov za letošnje uporabnike in začetnike smo zaenkrat prestavili na konec maja 2021.

Postopek CAF EPI z drugačno časovnico

Aktivnosti na postopku CAF EPI 2020 **izvajamo prilagojeno**, kolikor dopuščajo razmere in oteženi pogoji dela zaradi uvedenih ukrepov za zaježitev širjenja virusa. Kljub temu je v tem času Komisija CAF uspela korespondenčno potrditi letošnje prijavitelje in zunanje ocenjevalce v postopku CAF EPI, pa tudi sestavo ocenjevalnih skupin za posameznega prijavitelja. Tik pred uvedbo ukrepov smo za vse ocenjevalce, vključene v postopek, uspeli izvesti tudi strokovni posvet, na katerem so osvežili potrebna znanja za sodelovanje.

Po prilagojenem terminskem načrtu aktivnosti bo ocenjevanje potekalo po spremenjeni časovnici. Po bolj optimističnem scenariju bi se ocenjevanje lahko zaključilo do konca junija, po pesimističnem pa do konca oktobra; morebitni dodatni obiski (na željo prijaviteljev za obrazložitev poročila) pa bodo v vsakem primeru izvedeni v drugi polovici leta.

Partnerstvo za spremembe v času korone

Partnerstvo za spremembe krepimo iz leta v leto in dokazujemo, da je moč v sodelovanju. Letos bo naša moč v **razumevanju in potrpljenju**. Tako smo se odločili, da naše aktivnosti prilagodimo času in dejanskim možnostim za učinkovito sodelovanje:

- Za letos predvidene **izmenjave** bomo izvedli v naslednjem krogu, ki bo predvidoma **med marcem in junijem 2021**.
- Predvidoma **6. novembra 2020** v Klubu Cankarjevega doma načrtujemo otvoritveni dogodek naslednjega kroga Partnerstva za spremembe, ki bo hkrati tudi zaključek letošnjega, malce okrnjenega. Takrat bomo skupaj izbrali nove izzive in predstavili rezultate letošnjih izzivov.

Kongres kakovosti prestavljen na 2021

Letošnji 64. Evropski kongres kakovosti, ki bi moral biti konec junija v Beogradu, je zaradi pandemije COVID-19 prestavljen na junij naslednje leto. Natančen datum še ni potrjen, lokacija pa tudi vsebine in nosilna tema kongresa pa zaenkrat ostajajo nespremenjene.

CAF *Izboljšujemo in skupaj napredujemo*

Prvi sestanek nacionalnih koordinatorjev CAF na daljavo

Namesto v Zagrebu so se sredi aprila CAF nacionalni koordinatorji pod okriljem EIPA prvič srečali na videokonferenci. Zaradi lahke dostopnosti se je sestanka udeležilo kar 33 predstavnikov držav, večinoma članic EU, poleg njih pa še predstavniki držav s statusom opazovalk: Albanije, Srbije, Severne Makedonije ter Bosne in Hercegovine.

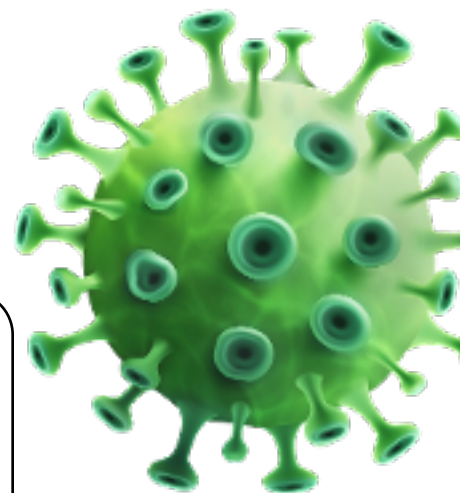
Nekaj poudarkov iz srečanja:

- **Priročnik modela CAF 2020** bo do junija preveden v 16 jezikov. Slovenski prevod je trenutno v fazi terminološkega usklajevanja in bo predvidoma zaključen do konca letošnjega junija.
- V pripravi in usklajevanju med uporabniki sta dva ključna dokumenta za nadaljnji razvoj in širjenje modela CAF: **Vizija CAF** (CAF Vision) je dokument, ki bo začrtal dolgoročnejšo vizijo vseh držav članic in EIPA za nadaljnje desetletje in več, medtem ko bodo konkretnejše **Smernice CAF** (CAF Guidelines) z akcijskim načrtom, merljivimi cilji in kazalniki omogočile redno spremljanje napredka na tem področju.
- V naslednjih tednih bodo izvedena srečanja na daljavo s predstavniki OECD, Evropske komisije in drugih organizacij pod okriljem EU z namenom nadaljnjih dogovorov o morebitnih skupnih aktivnostih in projektih na področju zagotavljanja kakovosti v javnem sektorju.

Sogovornike smo seznanili z dosežki Slovenije pri uvajanju in implementaciji modela CAF in bili deležni pohvale. Obvestili smo jih tudi o načrtovani konferenci kakovosti 2020, na kateri bi na posebni sekciji obravnavali različne pristope in izkušnje držav z modelom CAF, ter o načrtovanih dogodkih s področja kakovosti v času predsedovanja Slovenije Svetu EU.

10 minut za CAF 2020

V Sloveniji bomo **model CAF 2020** začeli uporabljati v naslednjem krogu, predvidoma torej od junija 2021 dalje, ko bomo sodelujočim lahko zagotovili tudi ustrezno strokovno podporo (prilagojeno usposabljanje in priročnik). Do takrat vse zainteresirane vabimo na kratko popotovanje po novostih modela CAF 2020, kot so ga pripravili avstrijski kolegi. [Video](#) je v angleškem jeziku.

»Mama mi je ves čas govorila, da ne bo nič iz mene, če bom cele dneve poležaval v postelji.

Pa me poglejte zdaj ... rešujem svet!«

S hackathonom proti virusu: evropski hackathon #EUvsVirus podrl svetovni rekord!

V največji hackathon na svetu, **#EUvsVirus**, se je kot v neskončen bazen zadnji vikend v aprilu 2020 povežalo več kot **20.000** investitorjev, mentorjev, start-upov, korporacij ter mladih in manj mladih zanesenjakov. Za Slovenijo so bili izvedbeni partner Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Tehnološki park Ljubljana, skupaj z ostalimi partnerji slovenskega podjetniškega ekosistema.

Vrtinec idej in kreativnega ustvarjanja ter številnih gostov in priznanih strokovnjakov iz cele Evrope in tudi širše se je zavrtel v smeri **razvoja inovativnih rešitev za različne globalne izzive, ki jih prinaša pandemija virusa COVID-19.**

V dveh dneh je bilo pripravljenih več kot dva tisoč rešitev, ki so jih zasnovali udeleženci hackathona. Vsebinsko rešitve segajo na področje zdravja, neprekinjenega poslovanja, družbene in politične kohezivnosti, dela in učenja na daljavo, digitalnih financ in na druga področja. Največ rešitev je prispelo iz Nemčije, Italije in Španije, prijavljenih pa je bilo tudi preko 260 tekmovalcev iz Slovenije. V mednarodni komisiji sta sodelovala tudi minister za javno upravo, Boštjan Koritnik, in direktor Tehnološkega parka Ljubljana, dr. Jernej Pintar.

Med najbolj aktualnimi so bili na hackathonu **#EUvsVIRUS** različni sledilniki in zaščitna oprema vseh vrst, v povezavi z zdravstvenimi sistemi pa vse mogoče, od „modularnih mikro tovarn“ do številnih sistemov za medicinsko uporabo.

Med slovenskimi idejami omenjamo **TISAScarf**, ki povezuje zaščitno opremo in modo. Ekipa, katere velik del izhaja iz tovarne Mura, je izdelala prototip zaščitne maske, ki bi bila hkrati modni dodatek. Tudi rešitev **BRNoutID**, ki se ukvarja z izgorelostjo, je ideja slovenske ekipe, prav tako **AUDITUS**, orodje, ki zdravstvenemu osebu pomaga pri medsebojni komunikaciji. Svojo idejo je prispevala tudi ekipa pravnikov, in sicer gre za rešitev **GCPR**, ki se ukvarja z virtualnim sodelovanjem med pravniki.

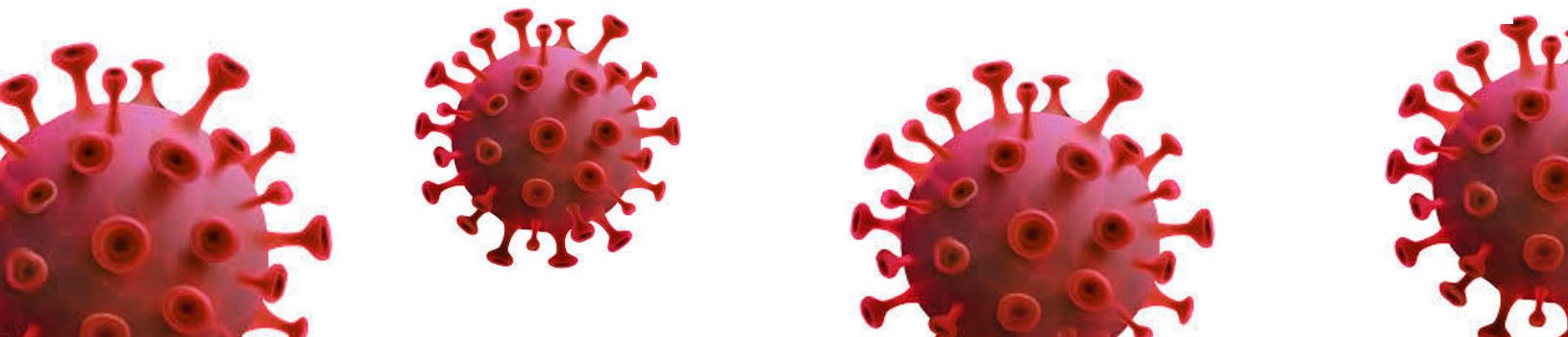
Najboljše rešitve so objavljena na spletni strani <https://euvsvirus.org/results/>.

Hackathon »Mobilna aplikacija e-DAVKI« že daje rezultate

Konec januarja 2020 je v okviru programa Partnerstvo za spremembe na pobudo Finančne uprave RS potekal hackathon »**Mobilna aplikacija e-DAVKI**«. Cilj le-tega je bilo na dogodku zbrati najboljše rešitve različnih izzivov, kot so:

- omogočiti enostavno in hkrati dovolj varno registracijo v mobilno aplikacijo e-Davki,
- zagotoviti pregledne in koristne funkcionalnosti aplikacije,
- spodbuditi zastopnike, da tudi sami sproti spremljajo davčne vsebine svojega podjetja in
- omogočiti lažje izpolnjevanje davčnih obveznosti in uveljavljanje pravic.

Rezultati so že vidni, saj je konec aprila zaživela nova funkcionalnost, in sicer lahkon mobilni aplikaciji e-Davki ali portalu e-Davki, v le nekaj minutah, preverite podatke o prevoženih kilometrih, vrednosti avtomobila, od katere je bil plačan davek na motorna vozila, morebitnih poškodbah vozila,...., če je bil vaš avto pripeljan iz tujine. Gre za pomembne informacije za potrošnike, ki nameravajo kupiti vozilo, ki ga je prodajalec **pred tem pripeljal v Slovenijo iz tujine.**

Smo inovacijsko bolj zreli kot v letu 2018?

V januarju 2020 je potekala druga meritev inovacijske zrelosti v organih državne uprave, in sicer za leto 2019. Prvič smo lahko primerjali inovacijsko zrelost v organih z letom poprej.

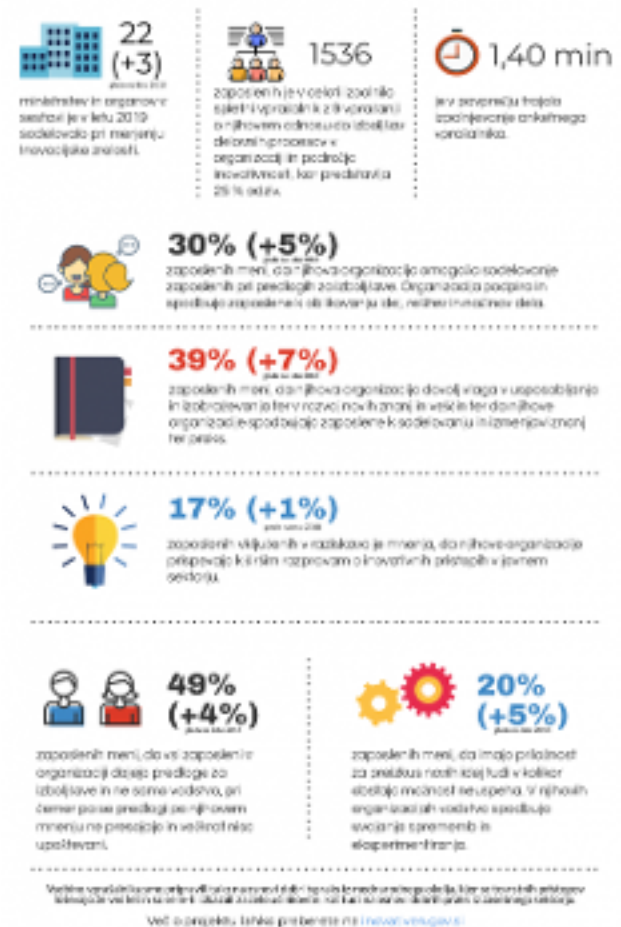
K izpolnjevanju anketnega vprašalnika je bilo povabljenih **22 organov javne uprave**. Tokratnemu merjenju so se pridružili tudi Urad Vlade za komuniciranje, Statistični urad in Zagovornik načela enakosti. V vseh organih skupaj je bilo v letu 2019 6.243 zaposlenih, spletni vprašalnik pa je **izpolnilo 1.536 javnih uslužbencev**, kar predstavlja 25 % odziv. Tudi letos je merjenje potekalo v treh segmentih, in sicer:

- vzpostavitev in podprtost procesa za inovacije,
- odnos, znanja in veščine zaposlenih s področja inovativnosti in
- odnos in podpora vodstva področju inovativnosti.

V primerjavi z merjenjem v letu 2018 najvišji prirast beležimo v **segmentu odnosa, znanja in veščin zaposlenih s področja inovativnosti**, in sicer 0,28 vrednosti (znotraj lestvice od 1 do 5), **nato v segmentu podprtosti procesov za inovacije in pri odnosu in podpori vodstva do področja inovativnosti** (pri obeh 0,20 vrednosti). Sicer je najvišja povprečna ocena dosežena v segmentu odnosa, znanja in veščin zaposlenih s področja inovativnosti (2,98), kar nakazuje, da **zaposleni ostajajo gonilna sila inovativnosti v državni upravi**.

Za dvig povprečnih ocen obstajajo tako objektivni kot subjektivni dejavniki in vrsta ostalih vzrokov (strukturni, organizacijski, procesni, kadrovski...), pri čemer lahko dvig vrednosti pripišemo tudi intenzivnim aktivnostim v okviru izvajanja projekta [Inovativen.si](https://www.inovativen.si), predvsem na področju [skupnega reševanja izzivov](https://www.inovativen.si) s posameznimi organi, na področju [usposabljanja z inovativnimi metodami dela](https://www.inovativen.si) in preko skupnih [srečanj inovacijske skupnosti](https://www.inovativen.si). Povprečne ocene organov, ki so v preteklem letu prijavili izziv in smo ga preko projekta Inovativen.si skupaj reševali na lestvici izkazujejo najvišji prirast povprečnih ocen (v vseh segmentih). Celotno analizo si lahko preberete [tukaj](https://www.inovativen.si).

Kako inovacijsko razviti smo bili v letu 2019?

Študija OECD o ravnanju s starejšimi zaposlenimi in talenti v javni upravi

Ravnanje s starejšimi zaposlenimi in talenti v javni upravi sta področji, s katerima se v zadnjem obdobju pospešeno ukvarjajo vse članice Evropske unije (EU), saj na evropski trg dela vpliva zlasti staranje delovne sile: do leta 2050 bo razmerje med aktivnim in neaktivnim prebivalstvom znašalo eno starejšo ekonomsko neaktivno osebo na vsakega delavca. Izziv je še posebej pereč v javnem sektorju, kjer je več starejših kot mlajših zaposlenih.

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) bo za Slovenijo pripravila študijo, katere cilj je predstaviti trende in primere najboljših praks ter priporočila za učinkovito ravnanje s starejšimi zaposlenimi in talenti v javnih upravah držav članic EU ter oblikovati model s konkretnimi ukrepi za slovensko javno upravo. S študijo želimo poiskati načine, kako kar najbolje izkoristiti izkušnje in znanje starejših, kako jih prenesti na mlajše generacije ter kako zagotoviti pogoje za postopno prehajanje iz aktivne v neaktivno življenjsko dobo. V študiji bodo predstavljeni ukrepi, s katerimi želimo javno upravo predstaviti kot privlačnega delodajalca za zaposlene s pravo mešanico znanj. Z ukrepi jim bomo lahko pomagali, da hitreje napredujejo, obenem pa jih delodajalec lahko dolgoročneje zadrži v svojem delovnem okolju.

Način priprave politike na področju ravnanja s starejšimi zaposlenimi in talenti v javni upravi, oblikovan z vidika inovativnosti, boljše zakonodaje in kakovosti, kot ga bomo predstavili v okviru študije OECD, bo lahko služil kot model za reševanje tudi drugih družbenih izzivov.

Ravnanje s starejšimi zaposlenimi in talenti v javni upravi bo tudi vodilna tema predsedovanja Republike Slovenije Svetu EU 2021 na področju vodenja zaposlenih v javni upravi, saj bodo o izzivih, priporočilih in možnih rešitvah na podlagi izsledkov študije OECD potekale razprave predstavnikov držav članic neformalne mreže evropskih javnih uprav (EUPAN) ter udeležencev konference s področja inovativnosti, kakovosti in boljše zakonodaje, ki jo pripravljamo v sodelovanju z OECD, Evropsko komisijo in Evropskim inštitutom za javno upravo (EIPA).

Sredstva za študijo so zagotovljena iz Evropskega socialnega sklada v okviru projektov Učinkovito upravljanje zaposlenih in Inovativen.si.